

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *1686*
Ujság

Forrás: *Ujság*

Bpest

1936 IX. 2.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy *9.439*

Hely

Idő *"1686 | 1936"*

Személy

Helyszám

44
1686

Kétszázötven esztendő évfordulója Budavár visszafoglalásának a mostani emlékűnnepen olyan képet nyújt, mely álomnak is tulságosan szép, pedig valóság. Magyar nemzeti ünnep, melyben részt vesz Nyugat-Európa mint ugyan- csak az ő történelmi ünnepén. A magyar Buda visszavivása a magyar nemzet felszabadulását jelenti a hódoltság keserves százötven esztendeje után. Európának jelentette a kereszténység felszabadulását a mohamedán lidércnyomás alól. Magyarország hálásan gondol azokra a nyugati államokra, melyek a korszakos háborura egyesültek és Európa elismeri, hogy a kereszténység háborujának kilenevezeregy hadseregében a tizenötezer magyar szétszórva az összes tagozatokban, hősiességükkel mindig ott jártak elől, ahol a halál legdusabbban aratott. Szép, fenséges, tragikus, de természetes. Mégis nekik elsősorban a hazájukról volt szó.

A kereszténységnek e magyar nemzeti ünnepe elüt minden más hasonló ünnep-től. Nem diadalt ünnepel, mely átgázol a legyőzött történelmi önértetén. Szokatlan erkölcsi magasságba emelkedik ez az ünnep, melyen a budapesti mohamedá-nok Hussein Hilmi mufti felhívására részt vesznek. Legyőzött részvétele a győztesek ünnepén a férfias meghajlást jelenti a történelem verdiktuma előtt, mely azt jelenti: ennek így kellett tör-

ténnie s a lezárt folyamat után megér-tően osztozkodnak a mult dicsőségén, mely a történelmi utján örök időkre senkinek sincs biztosítva, de nem jelent süllyedést, ha a balsors ideje alatt is a nemzet őrzi erényeit, melyekkel új korszak új feladatai között újból megállja helyét. Történelmi mérleget felállítva, a félhold nem halványul. Európába való benyomulásától Budavár visszavételéig negyyszázhatvan éven át szakadatlan győ-zelem és hódított földön való uralom jutott neki s 1686 után sem szorult egészen vissza Ázsiába, ahonnan ötven- ezeregy néptörzsként megindult a világ- nagyság felé. Amelyet most, minden jel szerint, végleg biztosít magának azzal, hogy eredeti talaján ereszti mélyre nem- zeti léte gyökereit.

A történelmi ünnepen érzésben nem állunk szemben hajdani leigázóinkkal. Csak egy sorban azokkal a nyugati államokkal, melyek a kereszténység ut- ján haladtak töretlenül a mai világ felé és le nem törve ellenlábását, biztosította előle, ami az övé volt és újból az övé lett. Ne felejtjük el soha ezt a történelmi képet: a multat ünnepeve, az ezerfelé tépett mai világ egyesülni tudott érzés- ben, gondolatban és eszmében. Ahogy a tizenhetedik században egymással egye- sültek a fegyveres seregek, közös multra és érdemre néznek vissza ma. Mintha ebben a pillanatban közös sorsunkra, közös hivatásunkra eszmélnénk és arra, hogy az egyesülésben mennyire többre vihetjük és elvégre minden ellentétesség mellett mennyire éltetőbb mindnyá-

junkra a magasabb hivatás szolgálása, mint a külön érdekek marcangoló haj- hársása.

A magyar lelket pedig áhitatos hála- érzet fordítja bölcs István királyunk felé, aki nyugat világába vezetett bennünket, holott származás szerint mennyivel haj- lamosabbak lehettünk a kelethez ragasz- kodni. Mi lett volna belőlünk Bizánc összeomlásával? Hová mehettünk volna, keleten is elszigetelten, Ázsiában is ide- genül? A félhold keresztény országok- ban tündökölt és rettegetett évszázado- kon át. De nem volt világnézetek harca. A félhold nem akarta mohamedánna tenni a keresztény Európát, hanem szol- gájává tenni. Keleti hódító nép, mely abból akart megélni, amit a meghódítot- tak neki dolgoztak. Csak úgy, mint az

magyarok, mikor utra keltek nyugat- lé. A magyarság hontalanul hazát szer- tet magának és erre szerttelve, a szent- tváni birodalomban a maga munkájá- ból akart megélni, nem rabszolgaságba ítetek adójából. Szent István a munka lágnézetére térítette át nemzetét a hó- ítás világnézetéről. S 1686-ban Buda- ir elestével az utóbbi bukott meg vég- g Európában s az előbbi kapott végle- sítést a magyar nemzet felszabadulá-

sában.

A háboruutáni Törökország levonta ezt a fanulást. Visszavonulva nemzeti talajára, Allahhoz ragaszkodva, a munka elvén rendezkedett be ő is és indult új virágzása felé. Európa még nem okult. Szép, magasztos ünnepünkön a multra szigetelte el, ami a jelenben oly nagyon nélkülözhetetlen. Az összefogást a béke és alkotás terén, melyen csodákat mivel- hetne, mint a tizenhetedik században a

fegyveres összefogásban. Ma Európa iránya: megélni a máséból, otthon lenni a más hazájában, saját erejét kettősen érezni a más gyengeségének további sor- vasztásával. El magyar, áll Buda... Mennyire örök időkre szóló lehet a költő e mondása, ha hagynák élni a maga hagyományai szerint és mi magunk nem szédítettünk magunkat idegen eszmék által arra, hogy ami lehetséges szá- munkra, magunk nem hiúsítjuk meg.